

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Ex parte 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

placuerunt, non licet amplius retractare, invito altero Facit & juris regula: Quod semel placuit, amplius displicere non potest, c. 21, De R. I. in 6. Contra tamen communiter obtinuit, quod possit invito; idque aperte probat textus tit. 38, lib. 2, Feud. quo loco expressè inquit textus his verbis: Quia vasallus etiam sine domini voluntate rectè feudum refutare potest; post refutationem tamen ad servendum non tenetur. Arque hanc sententiam communiter à Doctoribus receptam esse testatur idem Panorm. ad c. 7, num. 19, sup. De constit. tum Curtius Jun. fatetur hanc esse communem conclus. in tract. feudal. in 4, parte princ. num. 135. Quæ certè hac ratione nititur, quod scilicet feudum præcipue in favorem ipsius vasalli concedatur, cum sit beneficium tribuens gaudium capienti, tit. 2, lib. 2, Feud. igitur vasallus huic favori suo liberè renuntiare potest, c. Ad Apostolicam 16, inf. De regularib. & l. Siquis in conscribendo 29, C. De pactis. Quod tamen ita exaudiendum est, nisi feudi refutatio sive renuntiatio sit intempestiva domino, ut si v. g. renuntiet vasallus eo tempore, quo necessaria est domino opera ipsius, arg. text. in l. Sed & socius 17, §. fin. & in l. Actione 65, §. 3, D. Pro socio. Ita ex omnium sententia tradit Felin. ad d. c. 7, De constit. num. 77. Ubi & sub num. 78. adfert aliam limitationem, quod videlicet refutatio feudi nec eo casu fieri possit, ubi feudum est conditionatum, ut loquatur, hoc est, ad certum servitium adstrictum: aliter verò, si simpliciter sive generaliter sit promissum servitium, quâ specie tantum putat refutationi locum esse, Glos. ad tit. 51, lib. 2, Feud. quam & communiter approbatam testatur ex aliis Julius Clar. in §. Feudum quæst. 34, num. 1,

Et adducitur hæc ratio, quod dominus, ubi certum servitium promissum est, sit in quasi possessione, quâ invito privari non debet: non idem est, ubi simpliciter promissum est servitium, eò quod incerti servitii, priusquam certificetur, nulla sit obligatio, l. Vbi autem 75, D. De verb. oblig. Verum hanc distinctionem meritò rejicit Franc. Somb. in Comm. ad V. Jus Feud. p. 12, num. 115, & segg. & Baro Schenck, ad d. tit. 38, lib. 2, Feud. uterque securus Zafium; hac ratione, quod fundamenta Doctorum nihil magis stringant circa certa servitia, quàm incerta: cum generis obligatio non nisi in specie solvi possit, l. Cuius incertus 13, D. De legat. 1, Et cum textus in d. tit. 38, indistinctè loquatur, omninò puto eum indistinctè quoque exaudiendum esse, arg. text. in l. 8, D. De public. in rem. uti. Neque movent jura in contrarium supra allata per Panorm. nam regulariter quidem verum est, Quod semel placuit, amplius displicere non potest: sed fallit, ubi ex natura contractus pœnitentiæ locus est, veluti in contractibus innoominatis, l. Si pecuniam 5, in pr. D. De condic. caus. dat. item in deposito, mandato, & societate, l. 1, §. 2, D. Depos. §. 12, Inst. De mand. & §. 5, Inst. De societ. Illud verò nullam difficultatem habet, quod vasallus feudum suum refutare possit proximo adgnato, qui & ex primo investito descendit, etiam sine consensu domini, per text. in tit. 39, lib. 2, Feud. & ibid. tradunt And. de Isernia & Baro Schenck. Quod haud dubiè obtinet & in refutatione patris facta filio suo: si enim adgnatus adgnato refutare potest feudum, multò magis pater filio vel nepoti. Ita eleganter Franc. Sombec. d. loco num. 118.

In Cap. Ex parte 2.

SUMMARI A.

1. Prelatus feudum ad Ecclesiam reversum, non obstante juramento de novo feudo non constituendo, potest alteri concedere.
2. Ecclesiasticis personis quatenus feudum concedere liceat.
3. An promissum id liceat?
4. Licet, si utilitas postulet.
5. Feudum commissum ob alienationem vasalli an possit concedi ejusdem filio, &c.
6. Alienationis nomine quid veniat.
7. Testamento vel aliâ ultimâ voluntate feudum alienari nonquit.
8. Neque aliâ specie alienationis inter vivos.
9. Alienatio facta intelligitur, secutâ traditione reali.
10. Domino consentiente alienatio rectè fit.
11. Non etiam in præjudicium adgnatorum.
12. Transactio super feudo permessa vasallo.
13. Vasallus evictio feudo quatenus habeat regressum adversus dominum.
14. Diviso quoque feudi vasallo permessa.
15. Dos an rectè in feudum concedatur.
16. Servitus prædicto feudali imponi potest.
17. Subfeudatio feudi qualiter rectè fiat.
18. An tunc requiratur consensus adgnatorum primi investiti.

19. Feudum illicitè alienatum aperitur domino.
 20. Nisi vassallus ignorans alienaverit.
 21. Quid si vassallus ecclesiasticus alienet feudum, vel ex alia causa delinquat?
 22. Quid si ex causa ingratiitudinis vel feloniam committatur feudum?
 23. Ecclesia an possit feudum alienatum & recuperatum difficile alteri, qui illud recuperet, cedere?

TRes quæstiones hoc Cap. proponuntur & deciduntur: quarum prima hæc est, Utrum feudum ad Ecclesiam revolutum, puta ob mortem ultimi vassalli, possit Prælati ejusdem Ecclesiæ, Rom Pontifici inconsulto, alteri concedere, salvo juramento suo, quo se obstrinxit, de novo feudo non constituendo? Altera est, Utrum feudum Ecclesiæ, quod propter alienationem vassallia commissa cecidit, possit à Prælato Ecclesiæ concessum ejusdem vassalli filio vel consanguineo, vel ipsius consorti, id est, socio ejusdem feudi? Tertia quæstio est, An feudum Ecclesiæ à vassallo alienatum, ita quòd recuperari sit difficile, possit alteri laico concedi, qui illud recuperet, & in feudum ab Ecclesia recognoscatur? Ad singulas quæstiones affirmativè responderetur, quòd scilicet licite possit. Sed earum rationes inquiramus.

Quod igitur ad primam quæstionem attinet, hujus ratio hæc est, quòd juramentum strictam interpretationem recipiat, hoc est, ad ea tantum pertineat, de quibus est actum, c. 35. penult sup. De jurejur. At verò juratum solum est de non constituendo novo feudo in rebus Ecclesiasticis; non igitur porrigi debet juramentum ad antiquum feudum. Sed etsi novi feudi nulla fuisset mentio facta, nihil tamen magis contineretur juramento concessio antiqui feudi, ex sententia Panorm. h. n. 3, Idque hanc rationem habet, quòd scilicet talis concessio non videatur nova constitutio feudi, ex quo res semel feudi naturam induit.

Cæterum hic dispiciendum est, an id Prælati promissuè permittitur sit, ut feudum ad Ecclesiam revertisse possit alteri rursus liberè dare in feudum? Et quidem jure Feudorum omninò interdictum est Ecclesiasticis personis jus concedendi feudum novum, tit. 1. in pr. & tit. 6. in pr. lib. 1. Feud. que modòdum & jure Decretalium, c. un. De reb. Eccles. non al. in Extravag. com. Quod tamen jus feudorum ita interpretatur, nisi ex more antiquo hæc facultatem infeudandi sic acqui-

sierint Ecclesiastici, videlicet ante Urbani II. Constitutionem: hic enim in Synodo Placentina, cum prius constituisset, ne ulla fieret ordinatio Clericorum absque titulo, id est, rebus, unde se aleret ordinatus, can. 2. in pr. dist. 70, vetuit quoque, ne Episcopi, alique Ecclesiastici eadem res in feudum darent, nisi id antiquus usurpassent, d. tit. 6. in pr. d. tit. 1. in pr. & ibi Jac. Cujac. Loquitur itaque Urbanus, sive textus feudalis, locis alleg. de personis Ecclesiasticis, quæ infeudandi jus habent, & non habent, de rebus etiam numquam in feudum concessis; textus verò Cap. nostri agit de rebus antea in feudum datis, quæ, si decedente vassallo ad Ecclesiam redierint, possint rursus à Prælato ejusdem Ecclesiæ alteri in feudum concedi; nihilominus receptum est & jure feudorum, ut in tit. 35. lib. 2. videre est.

Sed an promissuè? Minimè; sed ita demùm, si expedire videatur Prælato per hunc text. nost. vers. in primo ergo casu, in verbis si videris expedire, scilicet Ecclesiæ Nam cum ad Prælatum sola Ecclesiasticarum rerum administratio spectet, ita ut eorum potius procurator sit, quàm dominus, c. Conquerente 16. sup. De off. jud. ordin. juncto c. 2. inf. De donat. non debet nisi utiliter fungi officio suo, d. c. 2. quippe cum in cæteris negotiis & actionibus id observetur, ut, si quid in arbitrium alterius conferatur, hæc vel simili formâ Si fueris arbitratus, Si putaveris, Si existimaveris, Si utile tibi visum fuerit, vel, Si tibi videbitur, fac; id ad viri boni arbitrium redigi debeat, non verò ut libera disponendi potestas permittitur censetur, per text. in l. Fideicommissa 11. §. 7. D. De legat. 3. in l. Fideicommissa 46. §. 3. vers. nam & eam D. De fideicommiss. libert. in l. Si societatem 6. & in l. Societatem 76. cum 4. legib. seqq. D. Pro socio.

Quare ex hoc textu nostro discimus, Prælati tunc permittam esse concessionem feudi ad Ecclesiam reverti, si id utilitas Ecclesiæ poposcerit quod vel eo casu accidit, si eadem causa dureret, ob quam antea res Ecclesiæ in feudum fuit conversa: ut si, exempli gratiâ, Ecclesia habuit castrum, sibi magis damnosum quàm utile, quod idcirco alteri dedit in feudum, hoc feudo per mortem vassalli Ecclesiæ aperto, si eadem adhuc causa perseveraret, retineat idem feudum à Prælato rursus alteri conceditur, etiam absque alia solemnitate, alias secus: etenim cessante causâ debet cessare effectus, c. 60. sup. de appellat. Panorm. ad c. 8. n. 11. sup. De reb. Eccles. alien. Dixi, etiam absque alia solemnitate; nam alioquin in nova alienatione rei

Ecclesiastica immobilis, vel etiam mobilis, sed quæ servando servari potest, præter utilitatem, requiritur etiam consensus, & subscriptio Capituli, *can. 52 xi 1. quæst. 2. Et d. c. un. De reb. Eccles. non alien. in Extravag. commun.*

5 Nunc ad secundam quæstionem text. nostri transeamus, quæ quæsitum fuit, An feudum commissum propter alienationem à vasallo factam possit concedi: iisdem filio, vel consanguineo, vel & consorti? Et respondetur, quod sic. ¶ Ubi in primis observandum est, quod tamen si alias alienationis verbum latissimè pateat, ut non solum dominii translationem, sed etiam usufructus dationem, pignus, servitutis impositionem, emphyteusim, & transactionem complectatur, *l. fin. C. De reb. alien. non al. Et de prohib. rer. alien. junctal. 4. C. De prad. Et alius reb. minor sine decr. non alien. in materia tamen feudali ita strictior verbi alienationis acceptio est, noratque tantum dominii translationem, oppignorationem, emphyteusim sive concessionem in libellum, & omnem aliam actum, per quem Imperii, vel domini utilitas diminuitur, tit. 52. Et 55. in princ. lib. 2. Feud.* Itaque transactionem, servitutis impositionem, & si quæ alia sunt, de quibus *ins. non continet.*

7 Cum verò rei alicujus alienatio duobus modis contingat, aut per ultimam voluntatem, aut per viam contractus, *l. Pero 69. §. 3. D. De legat. lib. 2.* utraque regulariter vasallo est interdicta. * Nam quod atinet ad ultimam voluntatem, expressi juris est, feudum non cadere sub testamenti factationem: inquit enim text. *in tit. 8. in pr. l. 1. Feud.* his verbis, *nulla ordinatione defuncti in feudo manente vel valente.* Idque hanc rationem habet, ne invito domino alius vasallus subrogetur, *tit. 12. lib. 2. Feud.* vel si paternum sive antiquum feudum sit, ne aliis adgnatis, qui ex primo investito descendunt, præjudicetur, *tit. 39. Et d. tit. 55. in pr. lib. 2. Feud.* Quod usque adeò obtinet, ut ne quidem favore animæ, vel religionis talis ordinatio defuncti permissa sit, *tit. 9. §. 1. Et d. tit. 55. in pr. lib. 2. Feud.* ob rationes jam dictas, quibus jungit text. *in tit. 13. lib. 1. Feud.* Ecclesia, ait textus, *cultrix & autrix justitiæ non patitur contra justiciam aliquid fieri in se, vel in alterum.* Atque hinc fit, quod feudum vel ejus pars uni filiorum à patre prælegari non possit, aut, si à patre filius exheredatus sit, etiam ex legitima causa, id referri non debeat ad feudum, quod extra corpus hereditatis est, & non subjacet defuncti dispositioni, *tit. 45. lib. 2. juncto d. tit. 13. in princ. lib. 1. Feud.*

Quo verò ad alienationem per viam contractus, canon minus prohibita est vasallo, propter easdem rationes, ne videlicet domino, aut reliquis adgnatis, qui alioqui successuri sunt, præjudicium generetur, *jurib. antè alleg.* Et quamvis jure antiquo aliter usurpatum erat, quo impune feudum alteri in libellum, id est, in emphyteusim, concedebatur, *tit. 13. lib. 2. Et tit. 9. §. un. lib. 2. Feud.* hodie tamen ex Lotharii *l. 1. & Frederici Imp. Constitutionibus* id emendatum est, ut ne quidem in libellum concedi possit, sub pœna committendi feudi, *d. tit. 52. Et d. tit. 55. in pr. lib. 2. Feud.* Excluis etiam vasalli descendentes, & reliquis adgnatis, *per hunc text. nost. Et in tit. 24. §. 2. cum tit. 25. Et 26. lib. 2. Feud.*

Intelligitur verò alienatio tunc facta, quando & alii res est tradita: unde si feudum à vasallo tantum sit venditum, vel pignori obligatum, nulla factâ traditione possessionis, alienatum feudum non intelligitur, *l. Alienatum 67. in pr. D. De verb. sig. latè Et eleganter Jul. Clar. §. Feudum q. 31. Et q. 35. & consequenter cessabit pœna commissi, nondum traditione factâ, d. tit. 24. §. 2. l. 2. Feud.* Quid enim obest contractus, ubi injuria nullum effectum habuit? *l. 1. §. fin. D. Quod quisque jur. in alt. stat.*

Quæ tamen ita restringenda sunt, nisi dominus in alienatione feudi consenserit, *d. tit. 52. Et d. tit. 55.* cum enim feudum propter alienationem in commissum cadat domino suo, idèd, quod ipsi injuria per alienationem fiat, *d. tit. 24. §. 2.* poterit utique in alienationem consentiendo hanc injuriam antevertere & abolere: siquidem scienti & consentienti nulla sit injuria, *l. 145. D. De R. l. Et c. 27. eod. tit. in 6.*

Nihil tamen magis idcirco, quod dominus consenserit alienationi, præjudicium sit adgnatis vasalli, ad quos eo mortuo est feudum perventurum, ut quia ex primo investito descendunt; nisi & hi quoque in alienationem consentiant expressè vel tacitè: expressè, si videlicet id aperte declarent; tacitè, si dissimulent per anni spatium, *tit. 26. vers. Titius filios lib. 2. Feud.* Alioqui, non consentientibus adgnatis, constabit tantum alienatio feudi usque ad mortem vasalli alienantis; quo discedente, ad adgnatos proximos transitum aperit, *tit. 8. in princ. Et d. tit. 13. Et ibi Glos. lib. 1. Feud.* quia resolutio ure auctoris resolvitur & jus successoris, *l. Lex veftigalis 31. D. De pignorb. Et hypoth.*

Secundò, quæ de alienatione prohibita diximus, restringenda sunt etiam quoad transactionem,

nem, & divisionem feudi. Nam etsi transactio species sit alienationis, l. 4. C. De prad. & aliis reb. min. tamen jure feudali permitta est vasallo transactio, etiam absque assensu domini, tit. 26, vers. si vasallus de beneficio lib. 2. Feud. aded, licet de proprietate feudi sit contentio, tit. 43, & tit. 8. in pr. lib. 2. Feud. nam vasallus tam feudi, quam proprietatis ejus est quasi procurator in rem suam, ita ut recte utriusque nomine agat, & conveniatur, tum etiam transigat, dummodò id absque fraude fiat, jam alleg. jurib. Id enim ipsi permittitur, propter singularem ejus fidem, quã dominus confidit eum probe & fideliter omnia confecturum, tit. 50 lib. 2. Feud. alioqui iniquum esset, vasallum de jure proprietatis experiri, vel transigere posse, utpote proprietate re ipsa separata & distincta à feudo, tit. 23, vers. hujus, in verbis, ut proprietatis qui dem, lib. 2. Feud.

13 Interim animadvertere debet vasallus, ut, si evicto à se feudo velit habere regressum adversus dominum suum, denunciet illi prius, sibi motam esse litem iacione feudi; ut ita in iudicium veniat dominus defensor suum vasallum: quã denuntiatione factã, si non defenderit dominus, feudumque evincatur, id est, auferatur à vasallo per sententiam Judicis, agere poterit vasallus contra dominum evictionis nomine, ut aliud ejuſdem aſtimationis feudum illi restituat, vel nummos in feudum elocandos adnumeret, tit. 25, & d. tit. 8. lib. 2. Feud. Nisi forte à vasallo per injuriam, sive insciam ipsius Judicis, aut per culpam suam feudum sit evictum: nam his casibus dominus propter evictionem non tenebitur, per text. in c. fin. sup. De empr. & vend. in l. Emptor fundi 8. & l. Si non injuria C. De evict. in l. Si per imprudentiam 51. in l. Si fundo 53, & in l. Si deo 55, D. eod. tit.

14 Jam, quod ad divisionem attinet, tametsi & hæc inter alienationis species recensetur, l. 1. C. Com. utriusque jud. & s. fin. in p. De officio jud. id tamen jure feudorum receptum non est, quo licitè permittitur (etiam invito domino) feudi divisio inter legitimos heredes; præterquam in feudo Ducatus, Marchiæ, & Comitatus, quæ ob utilitatem publicam divisionem non recipiunt, ex Frederici Imp. Constitutione 55, §. 1, lib. 2. De Feud.

15 Tertiò, quæ de prohibita feudali alienatione diximus, cessant quoque in dote: nam mulier feudum, si quod habet, rectè in dotem confert marito suo, tit. 13, lib. 2. Feud. etiam si doris datio sit quædam alienatio, l. 30, penult. C. De jure dot. Sed an

pater possit feudum, quod habet, filia suæ sive potius genero in dotem dare? Minimè, per text. in tit. 9, §. un. lib. 2. Feud. Jul. Clar. §. Feudum quæst. 36.

16 Non dubium quoque est à vasallo posse imponi servitutem prædio feudali, quæ tamen domino non præjudicat, si postea feudum ipsi aperiatur, d. tit. 8. lib. 2. Feud. De alienatione, quæ fit per refutationem, diximus supra eod. ad c. 1.

17 Postremò feudum vasallo concessum potest ab eodem alteri subfeudari, id est, rursus dari in feudum, etiam dissentiente domino, tit. 9, in pr. in verbis, quod & ipsum sincere, tit. 34, §. 2, & d. tit. 55, §. 2. lib. 2, Feud. & à secundo hoc vasallo iterum potest alteri concedi in feudum; & sic deinceps usque in infinitum, d. tit. 38, §. 2, dum tamen tria concurrant: Unum, ut id absque fraude fiat, d. tit. 55, in pr. vers. callidis. Alterum est, ut detur personæ ejusdem qualitatis, ut si, verbi gratiã, dans sit miles, necesse est, ut & accipiens miles sit, d. tit. 38, §. 2. Tertium, ut id eadem lege fiat, hoc est, quã conditione prior vasallus recepit feudum, eadem quoque alteri concedat, puta, si pro masculis tantum accepit, non poterit dare alteri, ut & femina succedant, d. tit. 38, §. 2.

18 Sed quæstionis est, An in hac subfeudatione requiratur consensus adgnatorum primi investiti? Et rectè æquius est requiri, ne jus, quod ex prima investitura ipsis adgnatis competit, in vitium auferatur, arg. l. id quod nostrum De R. I. Nihilominus, si eorum consensus non sit adhibitus, durabit subinfeudatio ad vitam primi investiti: eo vero discedente sine liberis poterunt adgnati feudum ad se revocare; cum resolutio jure auctoris, resolvatur & jus successoris, d. l. Lex vestigali 31, D. De pign. & c. ita post Andr. de lsero Curt. Jun. in tract. Feud. in quarta parte princ. num. 85.

19 Hisigitur casibus exceptis, feudum, si alienetur à vasallo, ipso jure aperitur domino; aded, licet post alienationem factam feudum rursus recuperaverit vasallus, per text. in tit. 42. lib. 2. Feud. siquidem sufficit, feudum propter alienationem factam domino commissum, ac proinde jus illi quæsitum esse, quod pœnitentiã delinquentis non aboleretur, l. Qui eã mente 65, D. De suri. & l. Quid sit 17, §. 1, D. De adl. edito. Nisi forte ignorans alienasset vasallus, quo casu excusaretur, propter ignorantiam suam, per text. in tit. 26, vers. si vasallus feudum lib. 1. F. Nec enim injuria propriè ab ignorantante, sed doloso committitur, l. 1, in princ. vers. specialiter & ibi Accurs. D. De injur.

21 Præterea, et si alienatione feudi à vasallo facta, ita committatur feudum, ut statim ad dominum redeat, sub motis omnibus vasalli descendentes, & adgnatis, tit. 24. §. 2. lib. 2. Feud. & text. hic in c. 2. id tamen restringendum est ad vasallum sæcularem; secus enim si vasallus sit Ecclesiasticus, possidens feudum Ecclesiæ suo nomine, qui, si alienet illud feudum, vel ex alia causa delinquat, quæ privationem feudi mereatur, non ideo tamen feudum omnino aperitur domino, sed tantummodo ad vitam ejusdem Clerici, qui feloniam admisit: nam eo mortuo successorie ejus restituendum est feudum, tit. 40. §. un. lib. 2. Feud. Etenim delictum personæ non debet in detrimentum Ecclesiæ redundare, c. 76. De R. l. in 6. Cum igitur in secunda questione hujus c. nost. agatur de vasallo sæculari, qui propter alienationem feudi à se factam jure suo cecidit, ita, quod feudum ipso facto redierit ad Ecclesiam; rectè responsum est à Summo Pont. illud rursus licitè in feudum concedi posse ejusdem filio, vel consanguineo: cum Ecclesia in concedendo tali feudo utatur jure suo, per ea, quæ supra diximus ad primam questionem text. nostri.

22 Cæterum, cum vasallus nonnumquam ex alia causa, quam alienationis, privetur feudo suo, veluti, si fratrem suum, vel alium (quod tamen factum parricidii appellatione contineatur) occiderit, vel alium quemcumque fraudulenter, d. tit. 24. §. 2. & tit. 37. lib. 2. Feud. ita, ut in curia amplius stare non possit; hic distinguendum est inter causas ingratitudinis sive felonix, quæ plures recensentur à Franc. Somb. in Comment. in V. Jus Feud. p. 12 & à me in Summa juris Canonici tit. de Feud. Ut, si quæ à vasallo admissa est in dominum suum, feudum omnino committatur, & ad dominum redeat, exclusis omnibus descendentes & adgnatis vasalli: ut hanc saltem dominus, ait text. habeat suæ injuriæ ultionem, d. tit. 24. §. 2. & tit. 37. lib. 2.

Feud. si in alium delictum admittum sit, feudum quidem amittatur quoad descendentes vasalli, & adgnatos proximos, sed non quoad remotiores, qui scilicet quarto gradu sunt, qui rectè in tale feudum succedunt, & præferuntur ipsi domino, tit. 6. vers. si vasallus culpam, & tit. 31. lib. 2. Feud. Atque hæc singulari ratione in feudis recepta sunt; alioqui regulariter constituti juris est, ne pœnæ suos auctores transgrediantur, l. 22. C. De pœnis. Illos autem adgnatos in successione solos intelligimus, qui ex primo vasallo investito descendunt, non eos, qui tantum sanguinis vinculo sibi invicem sunt conjuncti: nam nec fratres inter se, quoad feudum novum sibi invicem adgnati dicuntur, tit. 11. lib. 1. tit. 14. vers. si duo fratres lib. 1. & tit. 12. lib. 2. quamvis aliàs fratres inter se adgnati sint, sibi que invicem succedant in bonis alodialibus, ut videre est Novel. Inst. 118. c. 3. & tit. 1. §. 14. cum tit. seq. lib. 3. Insti.

Jam, quod ad tertiam questionem attinet hujus c. nostri, ex ejus decisione illud annotandum est, quod Ecclesia possit feudum propter alienationem commissum, & recuperari difficile, alteri cedere, qui illud recuperet. Ratio patet ex iis, quæ ad priores duas questiones supra adduximus. Huic autem refragari videntur textus in l. 1. & l. 2. C. Ne licet pot. paroc. litig. & in c. 2. §. un. sup. De alien. jud. mut. caus. facta, quibus locis jacturæ causæ mutantur illi, qui eam in potentiorum transferunt; at verò hæc translatio feudi in potentiorum fit, ergo, & c. Verum hic alia ratio subest: cum enim propter alienationem factam feudum ipso jure apertum sit Ecclesiæ, ut supra probatum est, ac proinde certum & exploratum jus habeat Ecclesia, quæ est domina ipsius feudi, non potest dici feudum in potentiorum transferre, opprimendi vel vexandi alterius causâ; quod solum in contrariis juri bus coercetur. Vide, quæ habet Jafon. ad d. l. 1. C. Ne lic. potens. & c.

IN TIT. XXI. DE PIGNORIBUS ET ALIIS CAUTIONIBUS.

In Cap. Lator 2.

SUMMARI A.

1. Liber homo ex causa aris alieni detineri non potest.
2. Si bonis suis cedere velit.
3. Cessio hac ubi, qualiter, & à quibus fieri possit.
4. Effectus cessionis.
5. Cessio ignominiosa quid operetur.
6. Cessionis beneficium quibus non datur.
7. An et renuntiare debitor possit?
8. Creditor debitorem fugientem propria auctoritate detinere potest.
9. Arresta contra debitores extraneos de consuetudine permittuntur.

Textus